

Ένα πυρετωδώς
σχεδιασμένο
λογοτεχνικό
- και όχι μόνο -
σταυρόλεξο

«ΤΟ ΚΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΡΤΕΣΙΟΥ»
ΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕΑ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ
ΣΥΓΚΕΦΑΛΑΙΩΝΕΙ
ΤΟ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟ

ΣΕΛ. 16

Απατηλή εκλογίκευση του χάους

Η νέα συλλογή διηγημάτων του Αχιλλέα Κυριακίδη είναι ένα θεελλώδες λογοτεχνικό παιχνίδι με διευθυντή ορχήστρας τον συγγραφέα

Του Βαγγέλη Χατζηβασιλείου

Τι συνεισέφερε στη φιλοσοφία ο *Καρτέσιος*; Τι είναι και τι θέλει να αποκαλύψει ένα συγγραφικό προ-οίμιο; Τι σημαίνει ένα βουνό που σκέφτεται; Τι εννοεί μια Θεοτόκος που παρακάμπτει αιτήματα αφοσιωμένων πιστών λόγω φόρτου εργασίας; Ταξιδεύουν τα νησιά, κι αν ναι, τότε τι συμβαίνει με τα πλοία; Είναι δυνατόν το ύψος και η ομορφιά ενός έργου τέχνης να οδηγήσουν στον θάνατο; Ξέρει κάτι σχετικά ο *Καντ*; Και τι θα μας πουν οι *Ρενουάρ* (πατήρ και υιός) για όλα τα προηγούμενα; Κι αν έχει κάτι να προσθέσει επ' αυτών ο *Μπόρχες*; Και πώς γίνεται εμείς να ξεχωρίσουμε τόσο μπερδεμένα μεταξύ τους μνήματα; Και, από την άλλη μεριά, πώς θα καταλάβαιναν ένα εσοκεμμένα χαστικό άλμα σαν το προηγούμενο φιλόλογοι και κριτικοί; Θα έσπευδαν να επικαλεστούν είδη όπως το θέατρο του παραλόγου, η λογοτεχνία του φανταστικού και το διήγημα μπουνοί ή έννοιες όπως η μεταμορφωτική λειτουργία των συμβόλων και της αλληγορίας, σπεύδοντας να τις συνδέσουν με κάποια μορφή πραγματικότητας;

Και είναι σε θέση να βοηθήσουν η εξαντλητική παράθεση πηγών και η συστηματική καταγραφή βιβλιογραφικών παραπομπών, όπως το κάνει με πάσα επιμέλεια ο **Αχιλλέας Κυριακίδης** στην καινούργια συλλογή διηγημάτων του υπό τον τίτλο *Το κέρι του Καρτέσιου*; Παραμένω με την πεποίθηση πως πρόκειται για την κίνηση ενός τροχού χωρίς σημείο εκκίνησης και δίχως τερματικό σταθμό, για ένα πυρετωδώς σχεδιασμένο λογοτεχνικό, μουσικό, εικαστικό και εγκυκλοπαιδικό σταυρόλεξο – για ένα γκαμπί σε σκακιστική παρτίδα με μοναδικό πόνι που δεν έχει θυσιαστεί τον συγγραφέα, ο οποίος αναλαμβάνει να προσδώσει στη θύελλα της νοηματικής και της ειδολογικής του αναρχίας μια αρχή εκ των προτέρων διασπασμένης ενότητας, τυλίγοντάς την εν τέλει σε έναν απατηλό πέπλο εκλογίκευσης.

Αυτή η απατηλή εκλογίκευση του χάους ορίζει τη διαφορά του καινούργιου βιβλίου του Κυριακίδη από το μακρύ διηγηματικό παρελθόν του, το οποίο σπάει τώρα τα τελευταία δεομά ή και τους ύστατους περιορισμούς του, σε μια μαγευτική σύμπλευση παιχνιδιού και ελευθερίας. *Το κέρι του Καρτέσιου* αναχωνεύει το σύνολο των τόπων τους οποίους έχει εξερευνήσει ο Κυριακίδης: από τους αντικατοπτρισμούς του λόγου του Μπόρχες στα ρεύματα του χρόνου και τις αποδομητικές διαθέσεις του λετρισμού και του κινήματος Ουλι-

Ο Αχιλλέας Κυριακίδης αναλαμβάνει να προσδώσει στη θύελλα της νοηματικής και της ειδολογικής του αναρχίας μια αρχή εκ των προτέρων διασπασμένης ενότητας

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ
Το κέρι του Καρτέσιου και άλλα διηγήματα
Εκδόσεις Πατάκη, 2024,
σελ. 176, τιμή 12 ευρώ

πό απέναντι στη γλώσσα (το Εργαστήρι Δυντικής Λογοτεχνίας του *Ρεϊμόν Κενό*) μέχρι τους μινιμαλιστικούς χορούς πυκνών λεκτικών καταλόγων και εκρήξεων ή διάχυτων ονειρικών θραυσμάτων- και από το πώς συλλαμβάνεται και ενεργοποιείται μια μυθοποιημένη αφήγηση μέχρι το σύμπαν (όχι την πραγματικότητα) που ιδρύουν είτε η λογοτεχνία είτε ένας επιστητικός νους όταν δοκιμάζει να κοιτάξει από κάποια απόσταση τον κόσμο, προσπαθώντας (ή πιστεύοντας ότι προσπαθεί) να εξασφαλίσει ένα ποσοστό της αλήθειας του.

Επιστρέφοντας στο *Κέρι του Καρτέσιου* και στον αφανή χάρτη ο οποίος συγκεκριαλιώνει τη συγγραφική του προϊστορία, ελπίζω πως κανείς δεν περιμένει όντως απαντήσεις. Απαντήσεις, άλλωστε, δεν έχει ούτε και ο Κυριακίδης. Το φρόνημα ελευθερίας που αποπνέουν τα κείμενά του φέρνει στον *Μπουνιουέλ* που ούσπινε πως αν μας τρομάζουν τα φαντάσματα (δηλαδή οι ψυχωμένες υπερβάσεις) στην οθόνη, δεν έχουμε παρά να φυσήξουμε κι αμέσως θα εξαφανιστούν.

“
Πρόκειται για ένα πυρετωδώς σχεδιασμένο λογοτεχνικό, μουσικό, εικαστικό και εγκυκλοπαιδικό σταυρόλεξο